

Josip Ribičič

Režiser Žiga Sedmak

KOKOŠJI ROD
ROD KOKOŠJI R
D KOKOŠJI ROD K
KOKOŠJI ROD KOKOŠJI R
OŠJI ROD KOKOŠJI ROD
JI ROD KOKOŠJI ROD KOKO
D KOKOŠJI ROD KOKOŠJI R
KOKOŠJI ROD KOKOŠJI ROD K
ROD KOKOŠJI ROD KOKOŠJI R
D K I ROD
KOŠJI **KOKOŠJI** KOKOŠ
ŠJI ROD KOK **ROD** OKOŠJI R
ROD KOKOŠJI OŠJI ROD
KOKOŠJI ROD KOKOŠJI ROD KO
ŠJI ROD KOKOŠJI ROD KOKOŠJI
OD KOKOŠJI ROD KOKOŠJI R
ŠJI ROD KOKOŠJI ROD KOKO
D KOKOŠJI ROD KOKOŠ
ŠJI ROD KOKOŠJI R

Kurji song

Me smo srečne in vesele,
krasne, tolste in oblite.
Res je važno, da smo site,
kurje lojtre pa pribite.

Me imamo kurjo pamet
in privlačno kurjo kožo.
Resnično strah nas je samo,
ko dobimo kurje oko.

Žiga Sedmak

Josip Ribičič

3. novembra leta 1886 se je slovenski materi in hrvaškemu očetu v Baški na otoku Krku rodil učitelj, pisatelj, dramatik in urednik Josip Ribičič. Mati je bila gospodinja in zavedna Slovenka, oče pa avstro-ogrski uradnik. Po končani osnovni šoli se je vpisal na učiteljsiše v Kopru, kjer je leta 1909 maturiral. Poučeval je v Murovcih na Goriškem (1909–1911), nato pri Sv. Jakobu v Trstu (1911–1912), v Krminu (1912–1915) in spet v Trstu (1915–1925). Po vojni je bil do leta 1949 zaposlen na Ministrstvu za prosveto v Ljubljani.

Ribičič je deloval na pedagoško-učiteljskem, uredniško-organizacijskem in literarno-ustvarjalnem področju. Je utemeljitelj slovenske moderne pravljice, ki jo je popeljal v sodobni evropski vrh. S svojim uredniškim delom je utemeljitelj slovenskega mladinskega periodičnega tiska in vsebinske zasnove slovenskega založništva. Bil je urednik tržaškega Novega rodu (1923–1925), Našega rodu (1929–1941), Pionirja in Cicibana (1945–1948), deloval je v raznih kulturnih, družbenih in političnih organizacijah. Bil je ustanovitelj nove založbe Mladinska knjiga in mladinskega lista Kurirček (1961), od leta 1991 poimenovanega Kekec.

Kraljestvo čebel (1912), pisateljevo prvo tiskano in mladinsko delo, je nastalo v času, ko se je začela uveljavljati slovenska moderna pravljica. V njej se je skušal znebiti motivov ljudskega izročila in ljudske pravljice ter poskušal uveljaviti otroški svet skozi živalske like. Njegova proza je tudi vzgojna (Kokošji rod) in potopisna (Nana, mala opica). V proznih delih s snovjo iz NOB (Rdeča pest) prikazuje otroško doživljanje vojne in sodelovanje v njej. V mladinski dramatici povezuje pravljичno snov z elementi groteske (V kraljestvu palčkov, Kraljica palčkov). Njegovo slovstveno delo, v katerem so vplivi moderne, je bilo v prvi vrsti namenjeno mladini; izjema so Razvaline, zbirka vojnih črtic (Trst, 1917), in humoreske ter satire. V njegovih mladinskih spisih prevladujejo domišljija, opirajoča se na stvarni pogled na svet, naravoslovje in zdravstvo; vse to vsebujejo satirične podobe živalskega sveta in pravljice. Največ ugleda je Ribičiču prinesla povest za otroke Miškolin. Njegovo zadnje delo je knjiga spominov Moja mlada leta.

KOKOŠJI ROD, ob izidu knjige leta 1924.

Kronika

Skoro nezaupno vzameš droben zvezčič živalskih dogodbic v roke, odložiš ga pa zamišljen in spremenjen, kajti ob čitanju teh povestic »v pouk in zabavo« so te prevzele misli o visokih stvareh, o nič manj in nič bolj važnih kot je — smešnost in resnost življenja.

Današnji čas vprav kliče po satiri, po komediji, po — basni. Še nikdar niso bila nasprotstva med dobrim in zlom tako očividna, tako izostrena kot sedaj, ki te nehote silijo, da se zamisliš v samega sebe in v svoj odnos do sveta. Barvitost, odtenki, nejasni prelivi — vse to je za nami, življenje je zdaj v znamenju belih in črnih ploskev in črt, v znamenju tipičnosti, v znamenju večno veljavnih izrazov. Med izrazila takih splošnosti in vseobčnosti spadajo tudi basni.

Ezopstvo, lafontainestvo, krilovstvo še vedno živi, danes bolj kot kdaj. Ribičičeva knjižica ima baš za to svojo ceno in upravičenost. Roman sedanjosti te ne bi morda toli zgrozil kot dejanje in nehanje tega »Kokošjega rodu«, ki so mu v napoto vsi oni petelini, ki kukurikajo dokaj drugače kot so jih prisilili dobri vzgojitelji. V »Nadlogi« imaš na desetih straneh osnutek prave tragedije reformatorja, ki za svoje veliko delo žanje sovraštvo. »Pokazal si solnce, še preden so bila srca za to godna. Pokazal si krivico, še preden so spoznali pravico! Namesto, da bi zbrusil srce, si zbrusil kremplje.« (Str. 10.)

V »Umetniku« je pisatelj do zadnjih možnosti razgalil glupost in lopovstvo povprečnikov, ki niso že kmalu dobili o sebi tako klasične podobe, kot baš v tej zgodbici, navidez stari in stokrat ponavljani, pa vendar napisani tako sveže, ostro in srčno, da zasluži vso pozornost. In »Gospa Krasnokrila«! Kak sijajen spomenik na čast vsem parvenujem in brezdušnim vsiljivcem, ki jim je »velika doba« omogočila vzgon iz teme na nezasluzene prestole. Pa pisatelj gre še dalje.

Dotaknil se je najbolj perečih vprašanj, ki jih naš narod na lastni koži doživlja, naš narod, ta večni hlapec Jernej in Šime Sirotnik, ki ga poganjajo sem in tja kot kot brezdomca (Kikiriki in Kukeriki), ki se v svojo lastno propast rajši izživlja in slabi v nesrečnih pretehtavanjih in cepljenjih in le premnogokrat nasede »Izkušnjavcu« (str. 41.), da prepozno objokuje svoj »Izgubljeni dom« (str. 49.).

»Kokot« — zaključna zgodba — pa je podoba vedno mirnega, vedno si enakega, vseurejajočega razuma, vtelesba reda in postave, ki nje kršitev izzove razdejanje in zmedo. Baš ta poslednja basen, ki je tako preprosta in vodoravna, se mi zdi miselno najmočnejša in najtehtnejša.

Ponavljam: Ribičičeva knjiga je plod velikega spoznanja, ostrega opazovanja in jedrovitega oblikovanja. Mnogo je vredna, ker sili k premišljevanju. Dandanes pa smo prepotrebni del, ki oživljajo tvoreče misli, ki usmerjajo k edino pravilnemu — življenju.

Miran Jarc

O NASTAJANJU DRAMOLETA KOKOŠJI ROD

ZVONE ŠEDLBAUER (režiser in umetniški vodja ŠGL, 2013/2014) ŽIGI SEDMAKU (avtorju besedila in režiserju); iz korespondence po e-pošti

Dragi Žiga,

čestitam! Nadvse mi je všeč in dobro sem se zabaval med branjem.
Dovoli, da ti dam nekaj manjših nasvetov.

Uvedba rezonerja je praktična, vendar ne do konca izkoriščena. Predstavljam si ga kot režiserja na kontrolni vaji. Nekoga, ki ima vso pravico (večkrat in včasih kar drastično, a zmeraj konstruktivno) posegati v fizično, idejno in nasploh, estetsko tvarino Kokošjega rodu. Je neke vrste demiurg, stvaritelj, čarovnik, animator, zborovodja, dirigent, »koncertmajster«, prvi pevec, rezervni igravec, scenograf, kostumograf itd. Celotna uprizoritev je njegovo delo in njegova želja. Posreduje jo v lastni obliki mlademu občinstvu. Kot Prospero ali celo Ariel v Shakespearjevem Viharju.

/.../

Songov bi predlagal več. Najmanj enega za vsako epizodo. Dobro bi bilo, da vneseš v besedilo krepko pisano opombo, kje (točno) bi bili umeščeni songi in kaj naj bi vsebovali (da se tekst iz songa ne bi ponavljal v dialogu - prej ali po njem).

/.../

V zadnji zgodbi sem pogrešal rahle aktualizme v prepirih (v šepasto-demokratski, ali bolje, kaotični kurji debati in tolčenju po prsih za zasluge za nastanek Kokošje dežele). Ponuja se droben strah, in to je čisto dobro, ali so kokoši brez posegov rezonerja sploh sposobne ustvariti življenja vredno deželo večše demokratičnega dogovora in ne le ksenofobnega pregovarjanja med sabo. Nazadnje ti za grand finale predlagam kak kolektivni spev vseh prebivalcev Kokošje dežele in vseh pevcev kokošjega rodu skupaj z dvorano, ki naj bi pod taktirko rezonerja zapela finale z nekajkratnim refrenom: "Ko-ko-dak! Ko-ko-dak, ko-ko-daaaaaaak!". Ta naj vsebuje tekst o slavi in vsemogočnosti, o večnosti kokošjega rodu, ki je po tisoč letih dobil svojo državo. Songe oz. verze lahko damo napisati komu, ki ima znanje te vrste: Dekleva, Fritz, Svetina itd.

/.../

Predlagam tudi naslov igrice: *KOKOŠJI ROD*, po motivih povesti Josipa Ribičiča priredil Žiga Sedmak.

/.../

Sem zelo vesel tvojega »proizvoda«!!!

Zvone Šedlbauer
(9. 2. 2014)

MOJCA KREFT (dramaturginja in umetniška vodja ŠGL, 2020/2021) ŽIGI SEDMAKU (avtorju besedila in režiserju); iz korespondence po e-pošti

Spoštovani Žiga,

Za Šentjakobsko gledališče pripravljam repertoar za prihodnjo sezono in sezono kasneje.

Vaše sodelovanje z gledališčem je že bilo uspešno. Čeprav bo repertoar po številu premier nekoliko okrnjen, pa vseeno ostaja »odprt prostor« za uprizoritev dela za mlade in manj mlade obiskovalce. S člani gledališča je dogovorjeno, da naj bi bilo to delo oziroma njegova uprizoritev namenjena mladim prve triade devetletke. Vabim vas k sodelovanju. V gledališču sem že dobila različico vašega besedila Kokošji rod, povedali pa so mi (Tomaž Urgl), da imate še kar nekaj zamisli in tudi scenarije za uprizoritev.

Lepo pozdravljeni,
Mojca
(21. 5. 2020)

Spoštovana Mojca,
pošiljam popravljen tekst Kokošnjega rodu. Spremenil sem vrstni red zgodb in temu prilagojene tudi rezonerjeve misli, ki se mi, še posebej v zaključku, zdijo izredno močne in prave. Nekajkrat sem (upam) smiselno vpeljal pojem "norec". Za nadomestitev "težkih" in starih besed se še nisem odločil. Za njihovo spremembo v ustrežnejšo obliko se lahko odločimo tudi med procesom vaj. Za morebitne izpuščene vejice in ostala ločila se vnaprej opravičujem. Prosil bi vas za mnenje o popravljenem tekstu, želel bi si, da smo vsi zadovoljni.

Lep pozdrav,
Žiga
(4. 6. 2020)

Spoštovani Žiga,
hvala za poslano besedilo.

Takoj ko sem ga prejela, sem ga začela prebirati. Zelo me je razveselilo, pa tudi zelo sem se zabavala ob branju »novega« Kokošnjega rodu in kokošnjega rodu – seveda v najboljšem pomenu. Zelo smiselno in inteligentno se ga preuredili in strukturirali; rezoner je še »pridobil« karakterno, funkcionalno vlogo in kot dramska oseba tehtnejšo prisposodbo rezonerstva, vsaka zgodba zase pa je še tehtnejša dialoška forma.

Menim, da je besedilo »pripravljeno« za uprizoritev, režiserske in eventualne druge spremembe/intervencije pa so vedno možne na bralnih in mizanscenskih oziroma režiserskih uprizoritvenih vajah.

Upam le, da ste tudi sami zadovoljni z besedilom in da vas moje opombe ob verziji iz januarja 2014, ki sem jo brala, niso preveč vznejevoljile.

/.../

Lepo pozdravljeni,
Mojca
(4. 6. 2020)

Dramolet po motivih Josipa Ribičiča **Kokošji rod**

Krstna uprizoritev

Zgodbe: **Kokot; Kikiriki in Kukeriki; Gospa Krasnokrila; Umetnik**

Dramatizacija in priredba besedila: **Žiga Sedmak in Mirjam Sedmak**

Režiser: **Žiga Sedmak**

Avtor songov: **Žiga Sedmak**

Lektor: **Renato Horvat**

Kostumografinja: **Dajana Ljubičić**

Scenografka: **Ana Rahela Klopčič**

Avtor glasbe za songe in korepetitor: **Tomaž Urgl**

Avtorica glasbene opreme: **Darja Hlavka Godina**

Koreograf: **Sebastjan Starič**

IGRAJO

Srečko Kermavner
Tone Bertonec
Tomaž Urgl
Jasmina Bejtovič
Luka Beljan
Kaja Jordan

Kokot

Rezoner	Srečko Kermavner
Kokot	Tone Bertoncelej
Petelin	Tomaž Urgl
Kokoš	Jasmina Bejtovič
Krik	Luka Beljan
Kokošje dete	Kaja Jordan

Kikiriki in kukeriki

Rezoner	Srečko Kermavner
Kukerikež	Kaja Jordan
Kokot	Tone Bertoncelej
Svetovalec	Jasmina Bejtovič
Diplomat	Tomaž Urgl
Poglavar	Luka Beljan

Gospa Krasnokrila

Rezoner	Srečko Kermavner
Putka	Jasmina Bejtovič
Petelin	Tomaž Urgl
Miljenček	Luka Beljan
Kokot	Tone Bertoncelej
Sokokošolec (kokošji sošolec)	Kaja Jordan

Umetnik

Rezoner	Srečko Kermavner
Umetnik	Tomaž Urgl
Kokot	Tone Bertoncelej
Kokošji soprog	Luka Beljan
Kokošja soproga	Kaja Jordan
Kokošji otrok	Jasmina Bejtovič

Posebno zahvalo namenjamo dedičem Josipa Ribičiča, ki so dovolili uporabo posameznih zgodb iz knjige Kokošji rod za priredbo in dramatizacijo.

Drugi so

Vodja predstave in rekviziter: [Tanja Skrbinšek/Marko Skok](#) | Lučni tehnik: [Gregor Törner](#) | Tonski
Vojvoda | Izdelava kostumov: [Danaja Ljubičič](#) in [Bojan Vister](#) | Oblikov

odelavci:

i tehnik: **Miha Vljaj** | Scenska tehnika: **Gregor Töner** in **Ivan Kostanjevec** | Izdelava scene: **Marko**
ranje maske: **Incognito Design** | Garderober: **Marko Skok/Bojan Vister**

Finale

Kokoši smo ljubke, luštne, plemenske,
v svojih srcih iskreno slovenske.

Nam ni za krivico, nam je za resnico.
Kdor prvi zoblje, je našel pravico.

Naš rod ni prišel od drugod,
naš rod od nekdaj je od tod.

Kurja pamet nikakor ni prazna,
saj šola je piščancem prijazna.

Tujega nočemo, svojega ne damo,
med sabo enaki se radi imamo.

Naš rod ni prišel od drugod,
naš rod od nekdaj je od tod.

Umetnik vselej zganja vik in krik;
v primeru da izdihne, dobil bo spomenik.

Tjakaj polagamo vence in cvetje,
v njegov spomin zasliši se petje ...

Kokoši srečne smo povsod ...
... nikamor ne bomo šle od tod.

Žiga Sedmak

DEL DOHODNINE LAHKO NAMENITE KOT DONACIJO ŠENTJAKOBSKEMU GLEDALIŠČU LJUBLJANA.

Družina Šentjakobskega gledališča je stara 100 let. Od takrat so igralci odigrali okrog 600 premier z 12.000 ponovitvami. Obstaja pa seveda še večja družina – vi, obiskovalci.

Skoraj 2.000.000 ljudi si je ogledalo predstave našega gledališča. Zaradi vas in nas to gledališče zares živi.

Podarite nam lahko 1 % dohodnine. Donacija za vas ne predstavlja stroškov, saj je to del dohodnine, ki sicer konča v državnem proračunu. Z donacijo nam pomagajte pri izvajanju programa in pri uresničevanju našega poslanstva širjenja gledališke kulture ter podpirate ljubiteljske gledališke ustvarjalce.

PRODAJA - BLAGAJNA ŠGL:

Pri blagajni na Krekovem trgu 2 (vhod pri tunelu pod gradom) od ponedeljka do petka med 17:00 in 18:00 uro ali uro pred predstavo; telefon: 01/433 30 12 ali pišite na e-naslov: blagajna@sentjakobsko-gledalisce.si. Ostale informacije prejmete v prostorih uprave na Vodnikovem trgu 5, 2. nadstropje, vsak delavnik med 11:00 in 13:00 uro; telefona: 01/231 28 60, 031 225 230 ali pišite na e-naslov: info@sentjakobsko-gledalisce.si.

ISSN 1318-9093, št. 4

Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Sezona 2021/2022

Datum premiere: 30. januar 2022

Predstava traja 70 minut.

Izdajatelj: **Šentjakobsko gledališče**

Direktor: **Milan Golob**

Umetniška vodja: **Mojca Kreft**

Predsednica društva: **Urška Koželj**

Marketing in stiki z javnostjo: **Saša Strnad**

Organizator kulturnega programa: **Srečko Kermavner**

Lektor: **Renato Horvat**

Celostna grafična podoba jubilejne sezone: **Saša Strnad**

Grafično oblikovanje in priprava na tisk: **Vangaro design**

Fotograf: **Lenart Zore**

Tisk: **Tiskarna Present**

Dejavnost financirata Mestna občina Ljubljana in Javni sklad za kulturne dejavnosti RS. Pokrovitelj jubilejne sezone je Zavarovalnica Triglav.

Zahvale: Cvetličarni Šimenc, Optiki Feliks in Čevljarstvu Aleš Beljan. Posebej se zahvaljujemo Matjažu Knezu, vodji enote OE Dečkova, Center Janeza Levca.

Prisrčno vabljeni v Šentjakobsko gledališče Ljubljana v jubilejni sezoni!